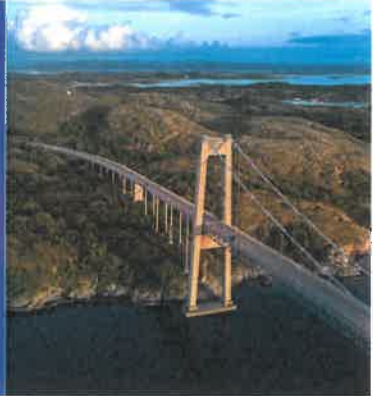
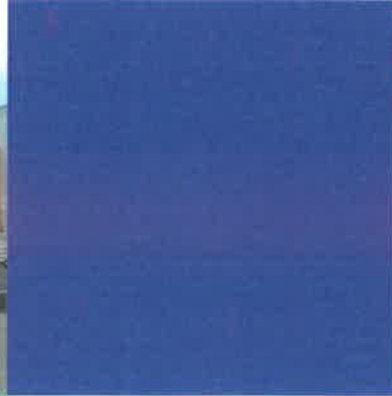
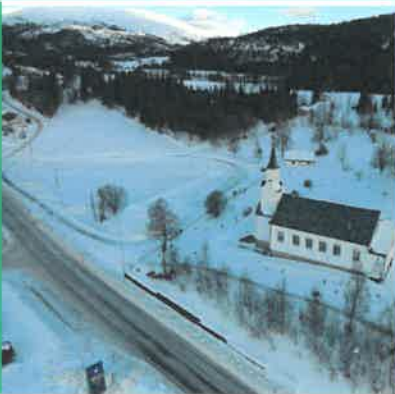

Nærøysund kommune

Kommunedirektørens årsberetning 2021

Mars 2022

1 Kommunedirektørens årsberetning 2021

Innledning

Kommunedirektøren skal hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning iht. Kl. §14-6 og §14-7. Fristen for regnskapsavleggelse er 22. februar, mens fristen for årsberetningen er 31. mars. Regnskapet til Nærøysund kommune ble ferdigstilt og oversendt revisjonen 4.03.2022. Årsaken til forsinkelsen var redusert kapasitet ved økonomikontoret i januar og februar på grunn av sykdom. Lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk stiller krav til, og gir anbefalinger om de redegjørelser og opplysninger årsberetningen skal inneholde. Årsberetningen er en redegjørelse fra kommunedirektøren om virksomheten det siste året, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. I Nærøysund kommune er årsberetningen en del av den samlede årsmeldingen.

Skattevekst, korona og gode resultater preger regnskapene i kommune-Norge i 2021. Anslaget for skatteinntekter i 2021 ble oppjustert flere ganger, likevel ble den faktiske skatteinntekten mye høyere. Årsaken til dette er blant annet økt forskuddsskatt og forskuddstrekk, samt innbetaling av restskatt. For Nærøysund kommune utgjør dette en økning på 19% fra 2020.

Økonomiske betraktninger

Kommunedirektøren legger fram årsregnskapet for 2021 med et positivt netto driftsresultat på 41,137 mill. kroner. Korrigert for bruk av havbruksfond, netto avsetning til bundne fond og premieavvik fra pensjonberegningen fremkommer et korrigert netto driftsresultat på minus 2,5 mill. kroner.

Det ble i 2021 inntektsført 31,7 mill kroner fra havbruksfondet. I dette beløpet ligger 1,1 mill. kroner fra Namsos kommune. Til og med 2022 er det avtalt 50% årlig kompensasjon til Nærøysund kommune for avkastning på lokaliteter i tidligere Nærøy kommune, som ble overført til Namsos kommune ved grensedeling Lund.

Videre viser regnskapet en økning i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) på til sammen 37,4 mill. kroner i forhold til regulert budsjett. Sammen med merinntekter ressurskrevende tjenester (14,7 mill. kroner fra 2020), og premieavvik (16,2 mill. kroner) er det hovedårsaken til at kommunens regnskap legges fram med et positivt netto driftsresultat. Premieavvik pensjon er en korreksjon av utgiftsført pensjon, der deler av utgiftene tilbakeføres som inntekt og skyves til et senere år. Denne merinntekten har nok mer preg av å være en kalkulatorisk post i regnskapet. Inntekten gir ikke kommunen mer penger, men gir et handlingsrom i form av at utgiftene kan skyves inn i senere års budsjetter.

Da skatteanslagene ble lagt høsten 2020, kjente man ikke effekten av pandemien, og den kommunale skatteøren ble satt opp med 1,5% til 12,15%. Det viser seg at pandemiens effekt på økonomien ble mindre enn fryktet, og det er dette vi nå ser en effekt av ved den solide skatteøkningen (både i Nærøysund kommune og på landsbasis.) Fra 2022 er den kommunale skatteøren satt ned til 10,95%.

Sammelignet med regnskapet 2020 økte sum driftsinntekter med 22,3 mill. kroner, mens sum driftsutgifter økte med 28,6 mill. kroner. En situasjon hvor de årlige utgiftene øker mer enn inntektene kan ikke fortsette over tid.

Det er ingen signaler fra Stortinget og Regjeringen om at inntektsnivået i 2021 blir videreført som en varig økning. Tvert imot er signalene lavere vekst i statlige overføringer i årene framover. Dette betyr strammere økonomi for kommunene.

I netto driftsresultat er det korrigeret for avsetning og bruk av bundne fond, samt premieavvik. Årsaken til disse korreksjonene er at avsetning til bundne fond (øremerkede midler) vil bidra til positive netto driftsresultat i det året pengene settes av i regnskapet, og tilsvarende svekke resultatet når bundne fond tas inn i driften. Korreksjon for årets premieavvik og årets amortisering av tidligere års premieavvik er nødvendig da dette vil påvirke driftsresultatet, uten av disse forholdene bidrar til å gi et bilde på den reelle økonomiske situasjonen i det aktuelle regnskapsåret. Føring av premieavvik er kun en regnskapsteknisk korreksjon.

Netto driftsresultat er det mest brukte resultatbegrepet i kommunesektoren. Dette er resultatet av driften etter at renter og avdrag er betalt. Positivt netto driftsresultat er en forutsetning for å bygge opp disposisjonsfond og skaffe kommunen handlingsrom, som igjen gir rom for å kunne egenfinansiere en større andel av investeringene.

Budsjettoppfølgning

Ifølge *Økonomi- og finansreglementet* til Nærøysund kommune skal det hvert tertial legges fram budsjettrapporteringer til kommunestyret. Ved behov skal budsjettet reguleres. Av ulike grunner ble det ikke foretatt reguleringer av budsjettet høsten 2021. Dette er mye av forklaringen på avvikene mellom budsjett og regnskap. Også det andre året i den nye kommunen, med tillegg av Covid-19, ble et meget krevende år. Den daglige driften måtte prioriteres på bekostning av kontroll- og kvalitetssikring. Kommunedirektøren etablerte i 2021 rutiner med månedlig driftsrapportering internt. Basert på erfaringene fra 2021 vil intervallene i rapporteringen i 2022 bli hver 2. måned. Budsjettet er kommunens viktigste styringsverktøy. Kommunedirektøren vil derfor påse at den løpende budsjettoppfølgningen framover vies større oppmerksomhet i organisasjonen. Når det oppstår økonomiske avvik, må disse tas tak i umiddelbart og avvikene elimineres så langt det er mulig.

I tidligere årsberetninger/årsmeldinger er Kostra-tall og kommunebarometeret ikke benyttet i særlig grad. Etter hvert legger kommunedirektøren til grunn at begge verktøyene blir brukt til å sammenligne driften i egen kommune, og med andre sammenlignbare kommuner. Dette gir et godt datagrunnlag for å vurdere produktivitet og kvalitet i egne tjenester, og samtidig være nyttig for planleggingen av kommende budsjett og økonomiplaner. Siste års avlagte regnskap må også brukes i neste års budsjettarbeid i langt større grad enn hva som er praksis i dag.

Nærøysund kommune vil dra fordel av fortsatt betydelige midler fra havbruksfondet i årene fremover. Midlene vil kunne avhjelpe den økonomiske situasjonen med tanke på å raskere kunne redusere gjelden, som er en viktig nøkkel for å kunne bedre driftsbalansen. Over tid bør ikke havbruksmidlene brukes i kommunens ordinære drift.

Langsiktig økonomisk utvikling

Det første driftsbudsjettet til Nærøysund kommune (2020) viste at det var behov for innsparinger. De ordinære utgiftene var høyere enn inntektene. I forkant av sammenslåingen vedtok kommunestyret at ingen ansatte skulle miste jobben ved sammenslåingen, og at innsparinger i første rekke skulle skje ved naturlig avgang når dette er mulig å gjennomføre. Denne prosessen skjer i tett dialog mellom kommunedirektøren, tillitsvalgte og politikerne. Det ble også nedsatt et økonomiutvalg med deltakelse fra både tillitsvalgte, administrasjon og politikerne hvor man en ved hjelp fra Telemarksforskning fikk utført en analyse av driften med henblikk på innsparinger. Dette arbeidet vil fortsette i 2022. Analysen fra Telemarksforskning tas med videre som en del av dette arbeidet. Målet er å komme i driftsmessig balanse senest innen 2025.

Det er gjennomført store investeringer i den nye kommunen som har medført økning i lånegjeld og finanskostnader. Ytterligere økt gjeld vil bety utfordringer med å kunne opprettholde dagens tjenestenivå. Det er viktig å være klar over konsekvensene de store investeringene med økt gjeld/finanskostnader vil ha for driftsnivået og handlingsrommet i årene fremover. Reduserte driftsmarginer gir mindre rom for egenkapitalfinansiering, og følgelig vil lånegjelden øke ytterligere ved en for offensiv investeringstakt. Når det gjelder fremtidig lånebelastning har kommunedirektøren advart mot «å tøye strikken for langt.» Det er derfor av avgjørende betydning at en langsiktig «forpliktende» strategi kommer på plass, hvor blant annet nødvendige prioriteringer, satsinger og reduksjon av høy gjeldsbelastning inngår som viktige momenter. For hver million kroner gjelda reduseres gir dette 60 000 kroner (med dagens rentenivå på 2%) mer til drift og vise versa.

Ca. 65% av lånene er bundet i fastrenteavtaler, noe som gir forutsigbarhet og reduserer konsekvensene ved renteøkninger.

Kommunene har de siste årene hatt en vekst i skatteinntekten, utover regjeringens anslag. Samtidig har lånerenten vært historisk lav. Da Covid-19 pandemien inntraff i mars 2020 medførte dette at Norges Bank satte ned styringsrenten til 0%. Den er nå stigende og var 31.12.2021 på 0,50 %. Norges Bank varsler flere renteøkninger i 2022 og 2023.

Kommunene kan ikke forvente like gode rammevilkår/statlige bevilgninger i årene framover. Det forventes en generell lavere vekst i overføringene, samtidig som styringsrenten øker. Det blir derfor viktig å tilpasse driftsnivået til et sannsynlig redusert handlingsrom. Nærøysund kommune har fortsatt et for høyt driftsnivå. De grunnleggende økonomiske utfordringene er de samme som tidligere, herunder å nå vedtatt måltall og kommunelovens forventninger til en bærekraftig økonomi.

Likestilling og diskriminering

Dette er sentrale tema i arbeidsgiverpolitikken i kommunen, uansett alder, kjønn, funksjonshemming, livssyn og etnisitet, samt å hindre forskjellsbehandling som strider mot likestillings- og diskrimineringsloven.

Fordeling av kvinner og menn i ledende stillinger

Helse	Kvinner	Menn
Kommunalsjef	1	0
Enhetsleder	5	1
Avdelingsleder	14	0
Oppvekst	Kvinner	Menn
Kommunalsjef	1	0
Enhetsleder	10	4
Avdelingsleder	5	4
Teknisk	Kvinner	Menn
Kommunalsjef	0	1
Enhetsleder	1	3
Avdelingsleder	1	1
Kommunedirektørens stab	Kvinner	Menn
Kommunedirektør	1	0
Ass. kommunedirektør	0	1
HR-leder	0	1
Økonomisjef	1	0
Stabsleder	1	0
Strategi- og samfunnsjef	1	0

Tabellen viser fordelingen av kvinner og menn i ledende stillinger i kommunen.

Sykefravær 2021

Sykefraværet var totalt på 9,3%. Tilsvarende tall i 2020 var 8,2%, fordelt på korttidsfravær og langtidsfravær med hhv. 1,3% og 6,8%.

Fraværet i 2021 fordeler seg slik:

Fraværform	Alle (i %)
Legemeldt og egenmeldt 1 - 16 dager	1,8
Legemeldt 17 – 365	7,5
Sum	9,3

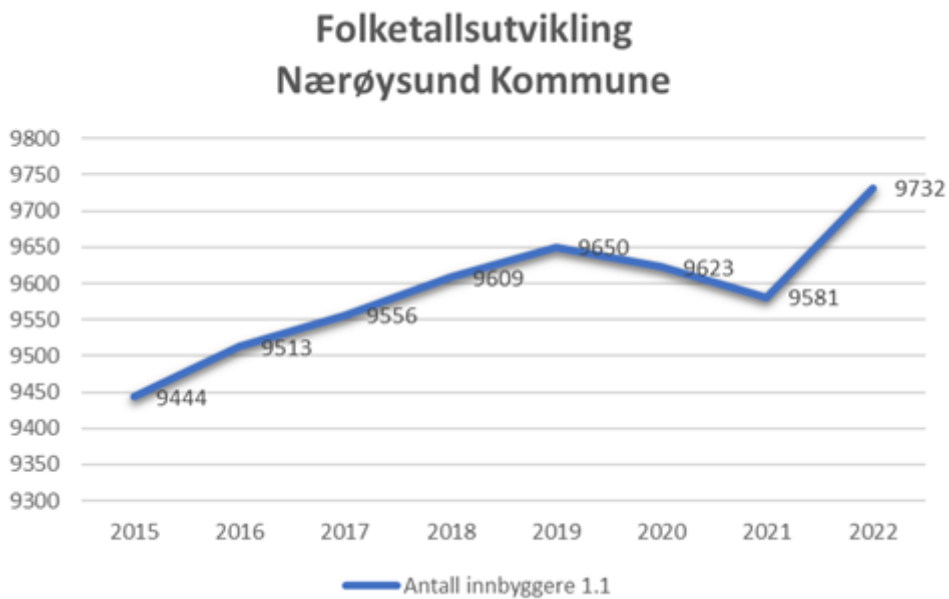
Nærøysund kommune har i 2021 arbeidet på ulike nivå for å redusere sykefraværet, både reparerende, forebyggende og helsefremmende. Kommunen har gode rutiner for å følge opp ansatte når de er blitt/eller står i fare for å bli sykemeldt. Målet med oppfølgingen av sykemeldte er å unngå unødvendig sykefravær. I tillegg jobbes det med å forebygge sykefravær. I forskningen rundt IA-avtalen gir de forebyggende tiltakene størst effekt på reduksjon av sykefraværet. Forebygging står sentralt i arbeidet med å gjøre kommunen til en helsefremmende arbeidsplass. Helsefremmende arbeidsplasser kjennetegnes bl.a. av at de ansatte og deres representanter har mulighet til medvirkning og medbestemmelse. Økt grad av partssamarbeid og involvering av ansatte er viktig på alle nivåer i organisasjonen. Når det kommer til sykefraværet i 2021 så må vi ta hensyn til at kommunen har stått (og fortsatt står i) to gjennomgripende omstillingsprosesser - samtidig. Det ene er kommunesammenslåingen og det andre er pandemien.

Kommunesammenslåingen medførte grunnleggende endringer for alle ansatte. Noen vil kanskje si at det er lenge siden sammenslåingen av Nærøy og Vikna kommuner og at vi nå må se fremover. Forskning viser derimot at en fusjon/sammenslåing påvirker sykefraværet i minst fire år etter sammenslåing ([Omorganiseringer presser sykefraværet opp](#) [Vilde Hoff Bernstrøm - OsloMet](#)). Det å bygge en ny organisasjon, der alle skal finne ut av sine nye roller, nye og endrede spilleregler skal utarbeides og implementeres er en arbeidsom, men samtidig en spennende prosess for alle involverte.

Pandemien har påvirket arbeidshverdagen vår i to år og har vært krevende for ansatte. Det er grunn til å tro at mange har gått på akkord med egen helse for at kommunen skal ha greid å levere lovpålagte tjenester siden Norge ble nedstengt.

Pandemien vil etter hvert påvirke arbeidsdagene våre i mindre grad. Det kan likevel hende at vi i de neste årene vil se helsemessige utfordringer med utgangspunkt i den påkjenningen ansatte ble utsatt for under pandemien.

Folketallsutvikling

Pr. 01.01.2021 hadde Nærøysund kommune 9 732 innbyggere. Dette er en økning på 151 innbyggere i 2020. Økningen fordeler seg slik: fødselsoverskudd 30, innvandring/utvandring 65, nettoinnflytting 56.

Vekst i innbyggertallet er viktig i forhold til de statlige overføringene og kommunes frie inntekter, da disse i det vesentligste er bestemt ut i fra innbyggertall og alderssammensetning. Det er derfor av stor betydning at kommunen klarer å beholde innbyggerne som flytter hit, og at det er fødselsoverskudd.

Interkommunalt samarbeid

Vertskommunesamarbeidet innen barnevern er videreført i samarbeid mellom Nærøysund kommune og Leka kommune, hvor Nærøysund er vertskommune.

PPT-samarbeidet er videreført mellom Nærøysund kommune, Leka kommune og Trøndelag fylkeskommune, hvor Nærøysund er vertskommune.

Miljø

Kommunens virksomhet har ingen vesentlige negative konsekvenser for miljøet.

Etisk standard

Det arbeides med å få på plass en temaplan for overordnet arbeidsgiverpolitikk. Det etiske reglementet vil inngå som en del av denne planen. Det forutsettes politisk behandling av temaplanen i 2022.

2 Regnskapsanalyse

Regnskapsanalyse					
Regnskap pr ansvarsområde (tall i hele tusen)	Regnskap 2021	Budsjett med endring 2021	Avvik 2021	Oppr Budsjett	Regnskap 2020
100 Rådmann	27 437	26 317	1 120	42 312	26 858
110 Stabssjef fellestjenester	40 265	40 096	169	39 751	41 937
150 Strategi- og samfunnsjef	18 658	25 724	- 7 067	12 661	23 859
Sum kommunedirektørens stab	86 359	92 137	- 5 778	94 724	92 655
200 Oppvekst og familie - kommunalsjef	76 517	66 143	10 373	65 573	70 870
210 Helsestasjon - enhetsleder	7 715	7 294	421	6 841	6 648
212 Barnevernstjenesten - enhetsleder	35 506	27 826	7 679	27 810	31 494
213 PPT - enhetsleder	4 718	4 459	259	4 433	3 745
220 Austafjord barne- og ungdomsskole	8 404	7 627	777	7 518	7 970
221 Rørvik skole - rektor	52 597	52 397	200	51 177	55 457
222 Foldereid oppvekstsenter - rektor	6 211	5 882	329	5 820	5 882
223 Gravvik oppvekstsenter - rektor	4 304	4 356	- 51	4 276	3 830
226 Ny skole Kolvereid - rektor	42 419	45 589	- 3 170	41 840	40 519
228 Nærøysundet skole - rektor	13 915	13 741	174	13 592	12 785
231 Tårnet barnehage - styrer	5 709	5 810	- 102	5 618	6 373
233 Kolvereid barnehage - styrer	11 672	11 792	- 119	11 547	9 437
235 Austafjord barnehage - styrer	2 740	3 131	- 390	3 035	3 012
239 Værum barnehage - styrer	1 726	1 419	307	1 299	1 269
240 Flyktingtjenesten Nærøysund - enhetsleder	20 406	23 096	- 2 691	23 092	19 217
250 Kultur - enhetsleder	11 652	13 279	- 1 626	13 166	11 344
Sum oppvekst og familie	306 211	293 842	12 369	286 638	289 851
300 Helse og velferd - kommunalsjef	2 459	1 325	1 134	1 325	2 566
310 Tildeling og bemanning - enhetsleder	15 680	17 846	- 2 166	16 607	7 990
320 Helse og mestring - enhetsleder	64 838	64 808	30	57 693	56 003
330 Institusjon - enhetsleder	69 334	74 583	- 5 248	71 345	80 967
340 Hjemmebaserte tjenester - enhetsleder	54 352	52 681	1 671	50 792	50 575
350 Miljøtjenesten - enhetsleder	29 904	27 645	2 259	26 257	30 936
360 Rus og psykisk helsearbeid - enhetsleder	11 477	21 187	- 9 710	19 241	11 729
Sum helse og velferd	248 045	260 076	- 12 031	243 261	240 765
400 Teknisk - kommunalsjef	1 296	3 375	- 2 079	1 625	2 229
410 Plan og bygg - enhetsleder	2 674	1 721	953	1 971	1 236
420 Kommunalteknikk - enhetsleder	23 405	20 747	2 659	20 986	24 331
430 Brann - enhetsleder	11 099	8 289	2 810	8 637	10 185
440 Bygg og eiendom - enhetsleder	40 904	35 462	5 442	34 134	35 206
Sum teknisk	79 378	69 593	9 785	67 353	73 187

*minus indikerer mindreforbruk i forhold til budsjett

Merknad:

Beløpene brukt i tabellen over avviker noe i forhold til de beløpene som framkommer i regnskapsheftet på side 5 «Bevilgningsoversikt pr. ansvar». Dette skyldes at tabellen i regnskapsheftet er oppsatt etter regnskapsreglene. Da sees det bort fra avskrivninger, avsetninger og bruk av fond, samt andre finanstransaksjoner. Vedlagt årsberetningen følger tabell datert mars 2021 som viser sammenhengen mellom bevilgningsoversikt pr. ansvar i regnskapsheftet og regnskapsanalysen i årsberetningen.

Vesentlige avvik (mer-/mindreforbruk i kroner av tildelt ramme) mellom budsjett og regnskap forklares slik:

Regnskapet viser store avvik på enkelte ansvarsområder i forhold til revidert budsjett. Dette gjelder både inntekter og utgifter. De vesentlige avvikene har vært rapportert gjennom året, men har ikke blitt regulert i budsjettet.

Ansvar 200

Merforbruket skyldes økt utgift til private barnehager grunnet økt antall barn i forhold til hva som var budsjettet. I tillegg har vi hatt enkelte kostnadskrevenne tiltak i forbindelse med forsterhjemsplassing i andre kommuner. Det har også vært økte utgifter til spesialpedagogisk hjelp i barnehage.

Ansvar 212

Mange meldinger til barnevernet har bidratt til noe økning på barnevernskontorer og innenfor tiltak i egen kommune. Den største økningen er knyttet til barn i andre kommuner, samt plassering av familier på familiehjem. Det er i tillegg internregulert fra flyktning til barnevern i løpet av 2021, fordi en god del ressurskrevenne tiltak er knyttet til fremmedspråklige som kommer fra opphold i flyktningsleirer, og har store behov.

Ansvar 226

Underforbruk kan forklares blant annet med sykefravær og lønnsnivå på innleide vikarer. I tillegg har vi fått inn noen ekstratilskudd fra IMDI som vedrørte tidligere års utgifter.

Ansvar 310, 330 og 360

Avvikene skyldes i hovedsak merinntekter gjennom refusjon ressurskrevenne brukere i 2021 som vedrører 2020. Det ble inntektsført 14,7 mill. kroner mer i refusjon enn det som lå til grunn i budsjettet.

Ansvar 440

Det ble i 2021 budsjettet en inntekt på 3,2 mill. kroner fra Nærøysund kommunale Boligforetak KF som ikke ble realisert. Bakgrunnen for dette var en overføring av boliger til foretaket som skulle gjennomføres i 2021. Disse ble imidlertid ikke overført før 01. januar 2022. I tillegg har det vært inntektstap og ekstra kostnader i forbindelse med Covid-19.

3 Driftsresultat

Nærøysund kommune må bedre den økonomiske handlefriheten ved forbedring av årlig driftsresultat, og tilførsel av midler til disposisjonsfondet.

Driftsresultat (tall i hele tusen)	Regnskap 2021
Netto driftsresultat	41 138
Netto avsetning til bundne driftsfond	4 309
Premieavvik	- 16 234
Korrigert netto driftsresultat	29 213
Inntektsførte midler fra havbruksfond	- 31 700
Korrigert netto ekskl havbruksfond	- 2 487

Netto driftsresultat er resultat av ordinær drift, etter fradrag for renter og avdrag. Nettodriftsresultat uttrykker kommunens evne til å kunne avsette midler til å kunne møte fremtidige svingninger i rammevilkår, og for å ivareta nødvendig vedlikehold av kommunens eiendom. Statsforvalteren har gitt uttrykk for at kommunene som et minimumsnivå, må ha en driftsmargin på 1,75% eller tilsvarende 1,75% avsetning til disposisjonsfond. Kommunestyret har vedtatt at kommunen skal ha et netto driftsresultat på minimum 2% for å kunne oppfylle vedtatt måltall.

Når en korrigerer ordinært netto driftsresultat for avsetning og bruk av bundne fond, samt premieavvik, viser korrigert netto driftsresultat hvor sunn drift kommunen har, og hvordan driften påvirker handlingsrommet. Nærøysund kommune har et netto driftsresultat på 3,6% i 2021. Det er da inntektsført ca. 31,7 mill. kroner fra havbruksfondet. Om man holder midlene fra havbruksfondet utenfor, viser regnskapet et korrigert netto driftsresultat på minus 2,5 mill. kroner som er et uttrykk av det økonomiske utfordringsbildet kommunen står overfor.

Kommunedirektøren mener det nå er svært sentralt å få på plass en langsiktig strategi mht. å tilpasse driften til de rammevilkårene som forventes de neste årene, og at strategien er forankret og omforent mellom administrasjonen og politisk myndighet.

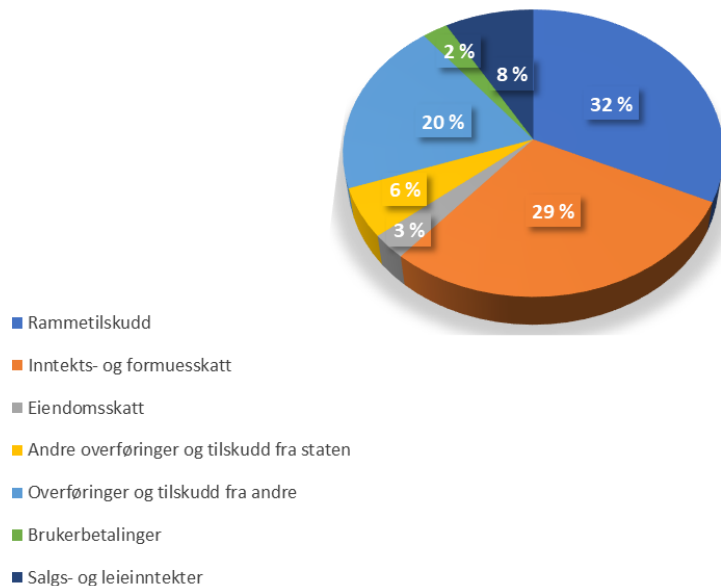
God skatteinngang og lave renter har bidratt positivt til resultatene de siste 4 - 5 årene, men det er klare signaler fra sentrale myndigheter om at denne situasjonen ikke vil fortsette.

Ekstra utgifter som følge av Covid-19 er en del av forklaringen på merforbruket på sektorene, men det er ingen tvil om at hovedårsaken er at det generelle driftsnivået i kommunen er for høyt. I tillegg til at gjeldsbelastningen må reduseres. Dette er tiltak som over tid vil bedre budsjettbalansen og oppfylle kravene (måltallene) med henblikk på en bærekraftig økonomi.

3.1 Driftsregnskapet - inntekter

Kommunens driftsinntekter kommer fra flere kilder. Skatt og rammetilskudd utgjør til sammen 64% av kommunens inntekter. Skatt og rammetilskudd kan disponeres fritt.

Driftsinntekter

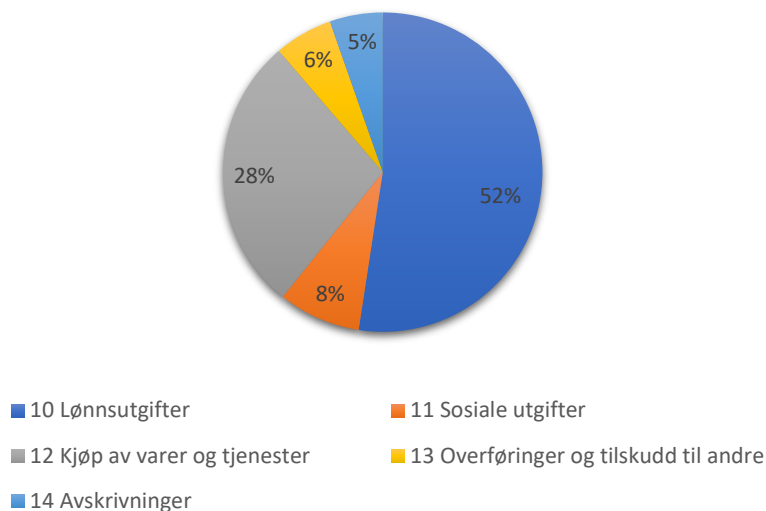

Kommunen mottok 19,6 mill. kroner fra staten som kompensasjon for merutgifter som følge av Covid-19. I tillegg fikk Nærøysund kommune 3,2 mill. kroner i skjønnsmidler fra statsforvalteren for å dekke kostnader relatert til pandemien. I andre overføringer og tilskudd fra staten er det inntektsført 31,7 mill. kroner fra havbruksfondet.

3.2 Driftsregnskapet – utgifter

Driftsutgiftene er delt inn i ulike arter i henhold til Kostra, og viser hvor stor andel de ulike driftsutgiftene utgjør av samlede utgifter.

Driftsutgifter

Lønnskostnadene utgjør 60% av de totale kostnadene. Kjøp av varer og tjenester som inngår tjenesteproduksjon utgjør 28%. Her ligger mye av kostnadene som gjelder Covid-19.

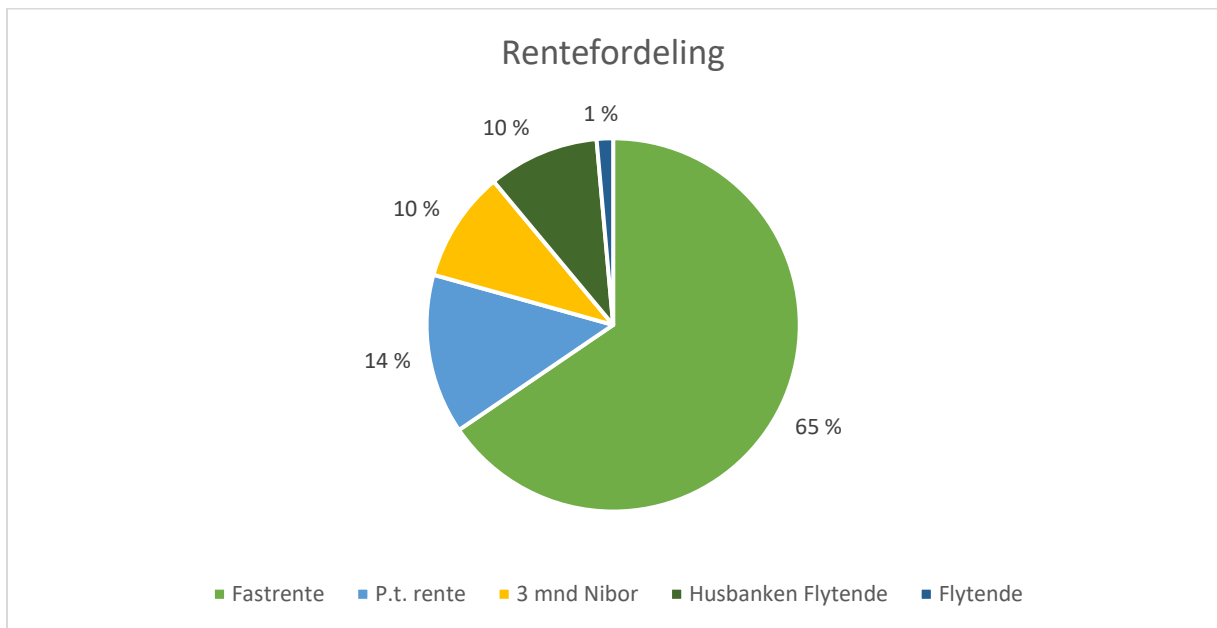
3.3 Pensjonsutgifter

Det ble inntektsført premieavvik med 28,2 mill. kroner, og arbeidsgiveravgift premieavvik med 1,4 mill. kroner, mens det ble utgiftsført 13,4 mill. kroner (inkludert arbeidsgiveravgift) som amortisering av tidligere års premieavvik. Samlet akkumulert premieavvik pr. 31.12.2021 inklusive arbeidsgiveravgift var på 60,3 mill. kroner. Dette er en økning på 16,2 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Det forventes en økning i pensjonskostnadene i årene fremover, hovedsakelig begrunnet med forventet lønnsvekst og en mindre andel yrkesaktive sammenlignet med økningen i antallet pensjonister.

Akkumulert premieavvik pensjon har bygd seg opp i både Nærøy og Vikna kommuner, samt Nærøysund kommune. Dette er midler som allerede er betalt i pensjonspremie og som skal amortiseres og kostnadsføres i regnskapet de kommende 7 årene. Kommunen har derfor avsatt midler på eget disposisjonsfond til å kunne møte de fremtidige amortiseringskostnadene. Dersom premieavviket ikke avsettes til disposisjonsfond, vil dette medføre en dobbel belastning av kommunens likviditet.

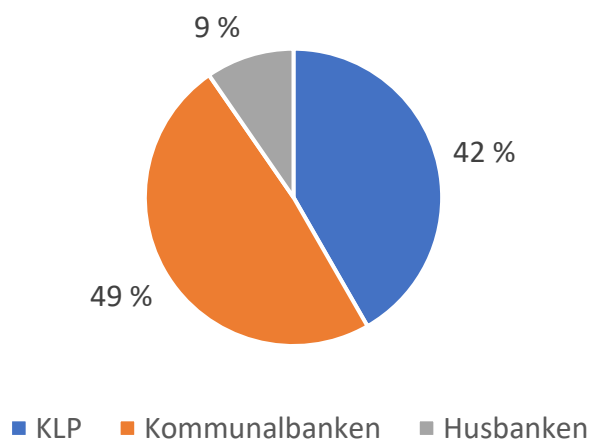
3.4 Renter og avdrag

Finansreglement for Nærøysund kommune, som ble vedtatt i k. sak 57/20, sier at minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år). Reglementet sier også at minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha fast rente, og at den resterende tredjedelen skal vurderes ut ifra markedssituasjonen. Per 31.12.2021 har Nærøysund kommune 65%, eller tilnærmet 2/3, av sin gjeldsportefølje bundet til fast rente, og oppfyller med dette rentekravet i finansreglementet. Grunnet liten avstand mellom fast og flytende rente, samt historisk sett lav rente, og et usikkert rentemarked med forespeilede renteøkninger, er den høye andelen fastrente gunstig og uten særlig risiko tilknyttet.

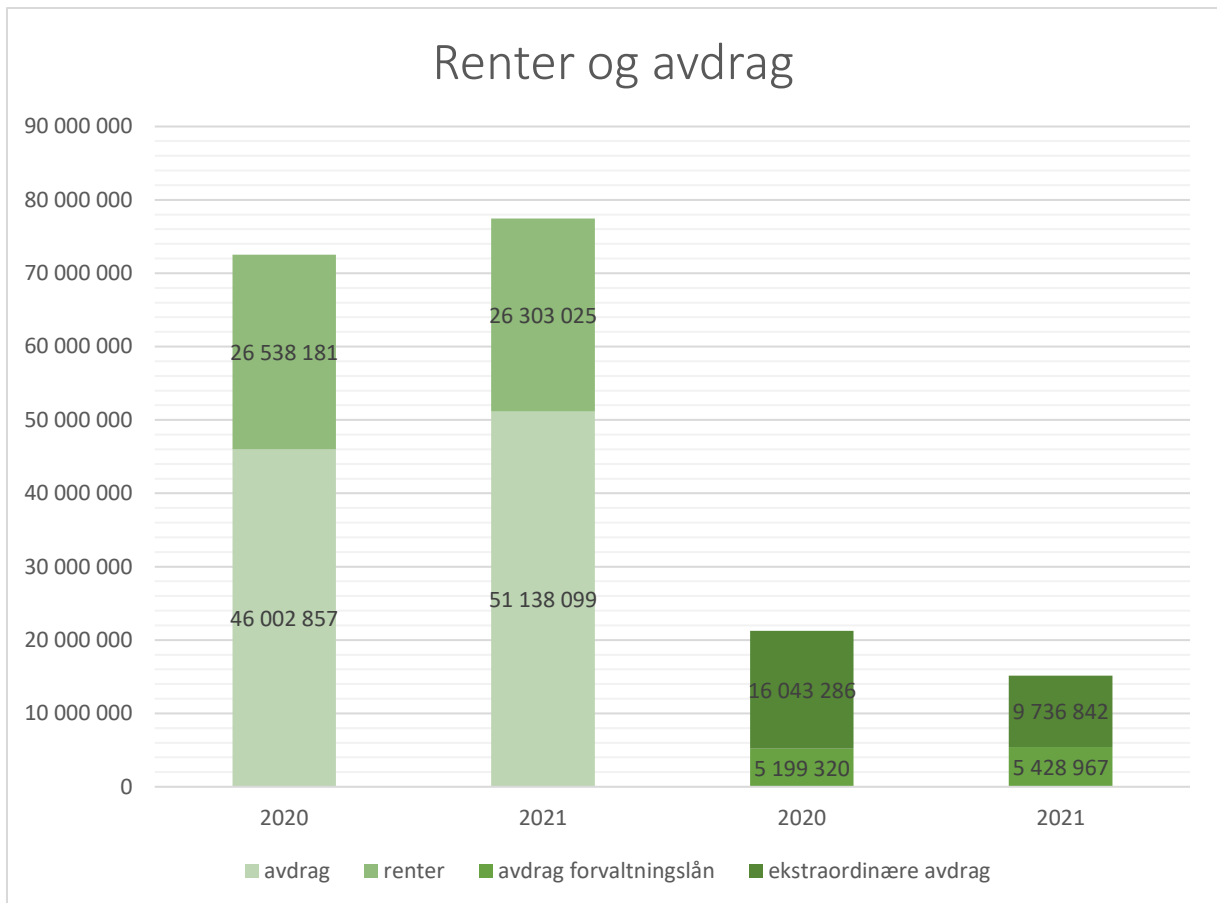
Kommunens samlede renteutgifter var i 2021 26,3 mill. kroner, dette var en reduksjon på 0,2 mill. kroner. I 2021 ble betalt 51,1 mill. kroner i avdrag som ble belastet driftsregnskapet. Dette var en økning på 5,1 mill. kroner. I tillegg til dette er avdrag på 15,2 mill. kroner utgiftsført i investeringsregnskapet, da som avdrag på forvaltningslån, ekstraordinære avdrag og avsetninger til bundne fond.

Restgjeld fordelt på långiver

Kommunens største långiver per 31.12.2021 var Kommunalbanken med 49% av lånegjelden.

Utgiftene knyttet til avdrag og renter utgjør en betydelig andel av kommunens utgifter.

NETTO FINANS OG AVDRAG I % AV DRIFTSINNTEKTER

4 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser at det i løpet av 2021 ble investert for 242 mill. kroner i varige driftsmidler. De største investeringsprosjektene var;

- Ferdigstilling av Nærøysund Arena og SinkabergHansen Arena (Rørvik Spektrum)
- Riving av gamle Nærøy ungdomsskole og gml. Nærøyhallen.
- Brækkabakkan.
- Ny veg Kråkøya.
- Opprusting kommunale veger.
- Opprusting kommunale bygg
- Høydebasseng Ytre Vikna.
- Vann inkl. høydebasseng Marøya.
- Fordelingsnett vann.

Videre ble det innvilget og utbetalt startlån med 23,8 mill. kroner. Det ble inntektsført mottatt avdrag på utlån med 16,5 mill. kroner, hvorav ekstraordinære avdrag utgjorde 11,3 mill. kroner. Egenkapitalinnskudd Kommunal Landspensjonskasse (KLP) ble innbetalt med 2,1 mill. kroner.

Tilskudd til andre ble bidratt med 3,6 mill. kroner. I tillegg forskutterte kommunen tippemilder til bygging av kunstgressbane på Kolvereid.

Viktigste finansieringskilder har vært bruk av lånemidler og kompensasjon for merverdigavgift. Samlet ble det inntektsført bruk av lån med 186,4 mill. kroner, mens refusjon av momskompensasjon bidro med 38,6 mill. kroner. I regnskapet er det balanseført en fordring på spillemidler som gjelder SinkabergHansen Arena og Nærøysund Arena. På grunn av pandemien er fordeling av spillemidler fra Trøndelag Fylke til offentlig virksomheter forsinket, da private aktører og idrettslag ble prioritert i 2021. Hallene er berettiget spillemidler, men utbetalingstidpunktet er usikkert.

Avvik sett opp imot budsjett

Bevilgningsoversikten over viser endel avvik mellom regnskap og budsjett. Dette gjelder i hovedsak:

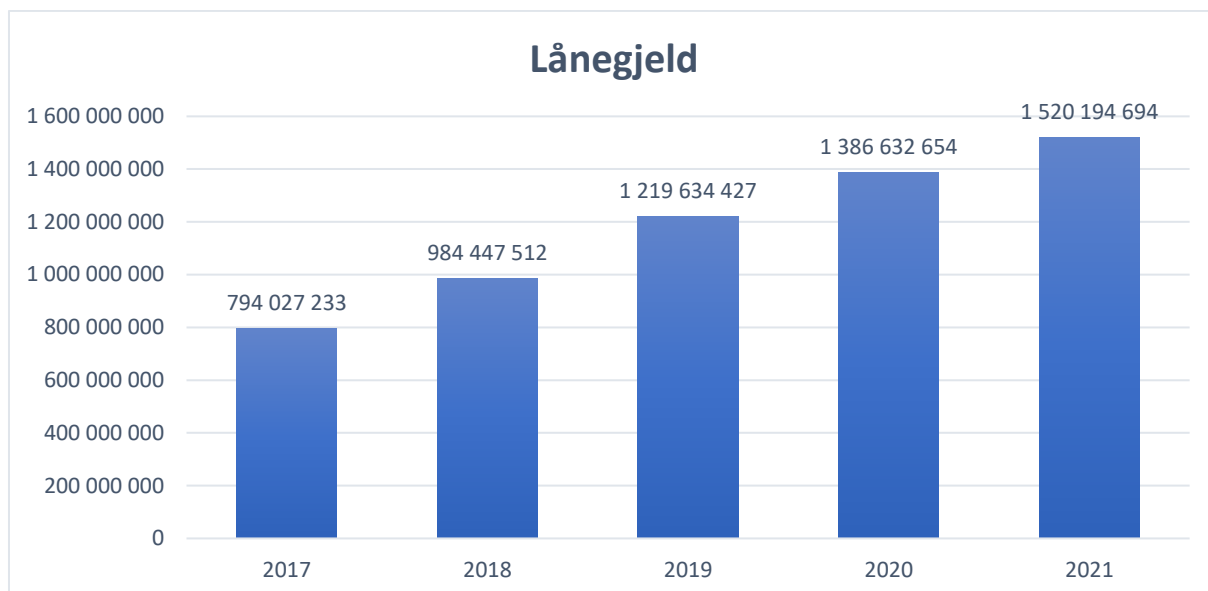
- Investeringsutgifter i anleggsmidler ble lavere enn antatt i budsjett. Dette skyldes at det er flere vedtatte investeringsprosjekter som ikke ble igangsatt som forutsatt i budsjettpremissene innen utgangen av året. De fleste av disse prosjektene er tatt inn i budsjett for 2022 og økonomiplan 2022-2025.
- Som følge av dette ble det tatt opp 84 mill. kroner mindre lån enn budsjett.
- Som en følge av merforbruk på i driftsregnskapet i 2020 ble det gjennomført regnskapsmessige strykninger i overføringer fra drifts- til investeringsregnskapet. Til sammen beløper disse strykningene seg til 25,9 mill. kroner. Dette er finansiert over regnskapet for 2021.

Finansiering av investeringer

Kommunens investeringer kan finansieres på forskjellige måter. Det mest vanlige er mva. kompensasjon, lån, tilskudd og egenkapital. Det vesentligste av kommunens investeringer, er også i 2021 finansiert med lån, samt mva. kompensasjon. Med utgangspunkt i dagens lånerente og fremtidige investeringsplaner, har kommunen lånefinansiert de største

investeringene i 2021 fremfor å bruke egenkapital. Dette vil være med på å sikre likviditeten i driften i en periode fremover. Høy lånefinansieringsgrad fører til at kapitalutgiftens andel av totale utgifter øker, og gir en tilsvarende reduksjon av midler til drift og tjenesteproduksjon.

4.2 Lånegjeld

Kommunens langsiktige lånegjeld økte med 133,7 millioner kroner i 2021. Kommunens samlede lånegjeld var ved utgangen av året på 1,52 mrd. kroner. Økningen i lånegjelden i 2021 skyldes i hovedsak ferdigstilling av Nærøysund Arena og SinkabergHansen Arena.

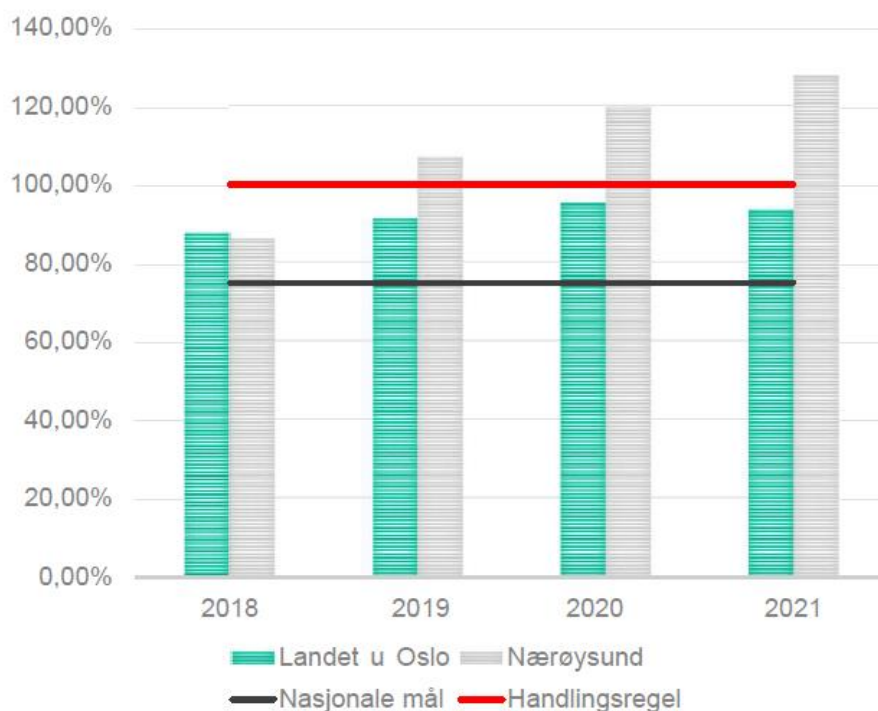
Sammensetning av gjeld 31.12.2021 (tall i hele tusen)	
Samlet lånegjeld	1 520 195
Videre utlån	121 850
Ubrukte lånemidler	32 706
Netto Lånegjeld	1 365 639
Lån til selvkostområdene	190 473
Lån med rentekomp	61 991
Gjeld som belaster kommunekassen	1 113 175

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I videre utlån inngår Startlån og ansvarlige lån.

Kommunen har pr 31.12.2021 en netto lånegjeld på 1,520 mrd. kroner. Dette utgjør 134,3% av brutto driftsinntekter.

Ifølge kommunens handlingsregler, vedtatt ved behandlingen av budsjett 2021, er målet at brutto lånegjeld ikke overstiger 100% av kommunens brutto driftsinntekter. Det betyr at kommunen per 31.12.2021 ligger ca. 389 mill. kroner over anbefalt gjeldsnivå, noe som også innebærer at kommuneøkonomien er ekstra sårbar ved renteøkninger med de følger dette får for tjenesteytingen.

NETTO LÅNEGJELD I PROSENT AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER

Nærøysund kommune har en langsiktig lånegjeld sett i sammenheng med driftsinntekter som er betydelig større enn gjennomsnittet for norske kommuner.

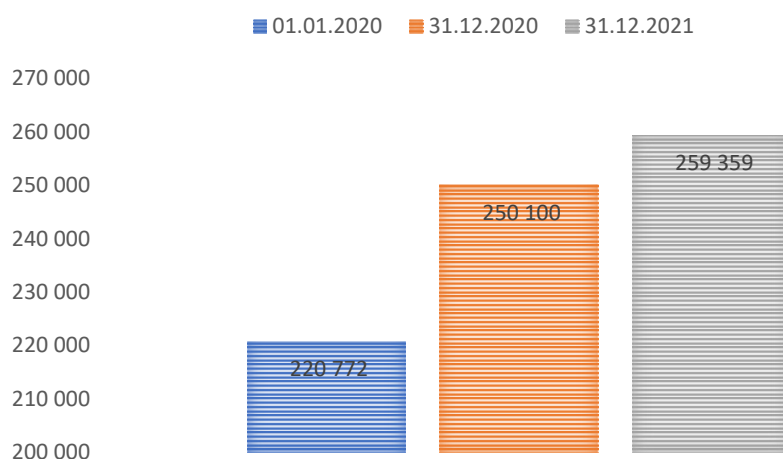
4.3 Langsiktig Lånegjeld per innbygger

I tråd med at langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser har økt, har også langsiktig gjeld pr. innbygger økt. Ved inngangen til 2021 var total lånegjeld pr. innbygger 144 000 kroner, dette har økt til 156 000 kroner pr. innbygger ved utgangen av 2021. Til sammenligning er gjennomsnittet i langsiktig gjeld pr. innbygger for Norge 109 000 kroner. Dette tallet øker til 111 000 kroner dersom man ekskluderer Oslo.

4.4 Disposisjonsfond

Kommunen har ved utgangen av 2021 et disposisjonsfond på totalt 259,4 mill. kroner. Veksten i disposisjonsfondet på 9,25 mill. kroner fra samme tidspunkt i 2020 skyldes i hovedsak tilføring av midler fra havbruksfondet. Avsatt på bundne fond er 52,5 mill. kr, jf. note 10 i regnskapet.

DISPOSISJONSFOND

4.5 Økonomiske måltall

Økonomibestemmelsene i den nye kommuneloven setter krav til at politikerne skal vedta økonomiske måltall. Dette skal være med på å sikre en forsvarlig langsiktig økonomisk styring, kontroll og en bærekraftig kommuneøkonomi.

Nærøysund kommunestyre har lagt følgende måltall til grunn i 2021:

Økonomiske måltall			
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	< 1,75 %	1,75 % - 2 %	> 2 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	< 5 %	5 % - 7,5 %	> 7,5 %
Brutto lånegjeld i % av driftsinntekter	> 110 %	100 % - 110 %	< 100 %

Måltallene gir også en pekepinn på hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et flerårig perspektiv. Det er derfor viktig at kommunestyret har en langsiktig strategi som aktivt styrer innenfor vedtatte måltall.

5 Annen relevant informasjon

Aksjer og andeler i varig eie

Det vises til note 4 i regnskapsdokumentet. Nærøysund kommune sin største eierandel er i Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS med 78,87%. Videre nevnes NTE AS med en eierandel på 6,41%. Selskapene Vikna Byggutleie AS og Nærøy Eiendom AS eies 100% av Nærøysund kommune.

Garantiansvar

Det vises til note 9 i regnskapsdokumentet. Samlet garantiansvar per 31.12.2021 er på 182,1 mill. kroner. De største enkeltgarantiene er gitt til det kommunale foretaket Nærøysund kommunale Boligutleie KF med 87 mill. kroner fordelt på 18 lån, Ytre Namdal Vekst AS med 25 mill. kroner, Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS med 23,1 mill. kroner og Midtre Namdal Avfallsskapselskap (MNA) med 18,6 mill. kroner.

Konsolidert regnskap Nærøysund kommune

Iht. kommunelovens § 14-7, jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 10., skal kommunen utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert foretak. Det konsoliderte årsregnskapet etter kommunelovens § 14-6 første ledd bokstav d) skal vise kommunen som en økonomisk enhet. Det vises til dokumentet Nærøysund kommune - Konsolidert regnskap 2021.

Nærøysund kommune eier to kommunale foretak. Disse er Nærøysund kommunale Boligutleie KF og Kystmuseet i Nord-Trøndelag Woxengs Samlinger Eiendom Nærøysund KF.

De kommunale foretakene legger fram egne årsmeldinger og regnskap som behandles av kommunestyret.

Nærøysund kommune, 31.03.2022

Hege Sørli

Kommunedirektør